ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଯଶୱନ୍ତ ରାୟ କୋଛର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ମାର୍ଚ୍ଚ 11, 1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟାଧୀଶଦ୍ୱୟ]

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 : ଧାରା 4 (1)

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ – ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଅଧିସୂଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତି ବିରୋଧାତ୍ମକ - ଆବାସ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ଅନୁମତି - ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ବ୍ୟବହାର - ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ରର ନିର୍ମାଣ - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅଧିସୂଚନାକୁ ଆପତ୍ତି - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ସଠିକ୍ ନୁହେଁ - ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଜମି ଅନ୍ୟ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ - ଯେତେବେଳେ ଗୃହ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା କିନ୍ତୁ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା ତାହା ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭାବରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ - ଏପରି ମାମଲାରେ ଅଧିସୂଚନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସଂଜ୍ଞା ତାଲିକାକୁ ଛଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅପିଲୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ନୂତନ ଆବେଦନ ଉଠାଇବା- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ - ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନର ଅଧିକାର - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇନଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା :ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4557/1996 ।

L.P.A. ସଂଖ୍ୟା 1/1977ରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 6.2.84 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହିଉ ଆବେଦନ ।

ଉପସ୍ଥିତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭି.ସି. ମହାଜନ ଏବଂ ଅରୁଣ ମୋହନ, ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ସାହନି, ବି.କେ. ପ୍ରସାଦ, ସି.ଭି.ଏସ୍. ରାଓ, ଏ.କେ. ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ, ସୁଶ୍ରୀ ସୁଷମା ସୁରୀ, ପି.ଏଚ୍. ପାରେଖ, ସୁଶ୍ରୀ ବୀଣା ମାଧବନ ଏବଂ ପି.ଏନ୍. ଗୁପ୍ତା ।

ୟୁ.ଓ.ଆଇ ବନାମ ଜେ.ଆର୍.କୋଚ୍ଚର

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') 6 ନଭେମ୍ବର 1958 ମସିହାରେ ଆବାସ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜମି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଆବାସ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଥିଲା ଯାହାକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଅଧିସୂଚନାକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର । ଆବେଦନରେ, ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ LPA ସଂଖ୍ୟା 1/1977ରେ 6 ଫେବୃଆରୀ 1984ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ।ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆବାସ ଯୋଜନା ପାଇଁ ହୋଇଥିବାରୁ, ଜମିକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ଏବଂ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1) ରେ ସୂଚିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ନାପସନ୍ଦ କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଉନାହୁଁ । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ନିଜେ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ଆବାସ ଯୋଜନାରେ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ମଧ୍ୟ ଏକ ମିଳିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ତେଣୁ, ଅଧିଗ୍ରହଣ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ବୈଧ ଥିଲା । ତଥାପି, ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମକୁ ସେହି ଅଂଶକୁ ଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଏହା ଏକ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଆଇନ ଯେ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଜମି ଅନ୍ୟ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ, ଯେତେବେଳେ ଅଧିସୂଚନା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି ଯେ ଆବାସ ଗୃହ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଛି, ସେତେବେଳେ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ରହିଯାଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଆବାସ ଯୋଜନା ଭାବରେ ଅଧିସୂଚନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ନାମକରଣକୁ ଯୁକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଅଧିସୂଚନାକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା ଯେ ଏହି ଜମିକୁ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଛି । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି କେବଳ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା ଉଚିତ, ଯଥା, ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର ଯେପରି ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଭାବରେ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାକୁ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଧାରରେ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉପଭୋକ୍ତା ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ ଅଧିସୂଚନାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର । ପୂର୍ବରୁ ଜାରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଶପଥପତ୍ରରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ସନଲାଇଟ୍ ଆସୁରାନ୍ସ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ନାମକ ଏକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ସନ୍ଲାଇଟ୍ ଇଷ୍ଟେଟ୍ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲା, ଯାହାକୁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଅର୍ଥାତ୍ MCD କିମ୍ବା DDA ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି ଭୂ-ଖଣ୍ଡ କିଣିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଭାବରେ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତି-ଶପଥପତ୍ର କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ବିଷୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ସେ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ପାଇବାର ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ଅତିରିକ୍ତ-ଶପଥପତ୍ରରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଏକ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ରହୁଥିଲେ, ସେ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଗୃହ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ 4 ଅଧିବକ୍ତା ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ସେମାନେ

ମଧ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ହକଦାର । ଯେହେତୁ ସେହି ଯୁକ୍ତି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲୁ ନାହିଁ ଯେ ସେମାନେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯାଇପାରିବୁ ନାହିଁ କାରଣ ବିକଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି କିମ୍ବା ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସମ୍ବୋଧିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯଦି ସେମାନେ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟଥା ହକଦାର, ତେବେ ସେମାନେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ନିବେଦନ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବେ ।

ତଦନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି।ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଟି. ଏନ୍. ଏ. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।